

WYMAGANIA EDUKACYJNE

Przedmiot: Wiedza i społeczeństwo

Klasa/rok szkolny: Klasa VIII szkoły podstawowej, rok szkolny 2018/2019

Nazwa i numer programu nauczania:

I WIEDZA/REALIZOWANE TREŚCI

1. Życie społeczne – człowiek w społeczeństwie, grupy społeczne, komunikacja i autoprezentacja, życie rodzinne, edukacja i praca, podstawowe zagadnienia ekonomiczne
2. Prawo i prawa człowieka – katalog praw człowieka, ochrona praw człowieka, bezpieczeństwo nieletnich, służby ochrony państwa
3. Społeczność lokalna i regionalna – samorząd gminy, powiat i samorząd wojewódzki, obywatele a organy samorządu
4. Wspólnota narodowa – naród i ojczyzna, obywatelstwo i narodowość, postawy patriotyczne, mniejszości i migranci, tolerancja i przejawy ksenofobii
5. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej – państwo i demokracja, Sejm i Senat, Prezydent i Rada Ministrów, sądy i trybunały, organizacje obywatelskie, media i opinia publiczna
6. Sprawy międzynarodowe – organizacje międzynarodowe, Unia Europejska, problemy współczesnego świata, konflikty zbrojne na świecie

II POSTAWY

Kształtowanie postaw obywatelskich i prospołnotowych uczniów poprzez afirmację wartości społeczeństwa obywatelskiego, praw człowieka, demokracji.

Uczeń powinien ponadto:

- sumiennie przygotowywać się do lekcji
- aktywnie uczestniczyć w lekcji
- systematycznie odrabiać zadania domowe
- prowadzić zeszyt przedmiotowy
- dokonywać krytycznej analizy (falsyfikacja) i oceny przekazu społecznego i medialnego
- współdziałać w grupie
- korzystać ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów), również za pomocą technologii informacyjno - komunikacyjnych
- posiadać świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz posiadać wrażliwość międzykulturową
- żywo interesować się bieżącymi wydarzeniami społecznymi, politycznymi i gospodarczymi w kraju i na świecie

III UMIEJĘTNOŚCI:

L p.	Kształtowana Umiejętność/ Wiedza, kompetencje, umiejętności ucznia	Ocena				
		dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
1.	Życie społeczne	- uczeń umie wymienić podstawowe potrzeby człowieka - potrafi wymienić osoby	- uczeń potrafi wymienić podstawowe potrzeby człowieka - uczeń umie wymienić	- uczeń potrafi dopasować wskazane potrzeby do właściwych kategorii - potrafi także wyjaśnić, na	- uczeń potrafi dostrzec i przedstawić zależności pomiędzy procesem zaspokajania potrzeb a rozwojem człowieka	- uczeń jest w stanie podczas rozmowy z nauczycielem i innymi uczniami przewidzieć konsekwencje

	<p>(podmioty, instytucje), które mają wpływ na rozwój młodego człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - podać przykłady ról społecznych - potrafi podać przykłady norm społecznych - uczeń potrafi podać przykłady grup społecznych - słuchacz umie wymienić przykłady konfliktów społecznych - uczeń jest w stanie wymienić podstawowe sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie rówieśniczej i w szkole - uczeń potrafi wymienić podstawowe zasady skutecznej komunikacji; - odróżnić nadawcę od odbiorcy komunikatu; - podać przykłady sytuacji, w których młody człowiek powinien zachować się asertywnie [zachować dystans, sprzeciwić się] 	<p>osoby (podmioty, instytucje), które mają wpływ na rozwój młodego człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi podać przykłady ról społecznych - uczeń potrafi podać przykłady norm społecznych - uczeń potrafi wymienić podstawowe cechy grup społecznych - słuchacz umie określić, jakim rodzajem grupy jest grupa koleżeńska - uczeń jest w stanie wymienić grupy społeczne, do których należy - uczeń umie wymienić typowe konflikty występujące w szkole i grupie rówieśniczej - podopieczny potrafi podać przykłady postaw/zachowań jednostek wobec konfliktu - wymienia podstawowe sposoby rozwiązywania a konfliktów społecznych - uczeń umie wymienić podstawowe rodzaje komunikacji - podać przykłady komunikatów niewerbalnych - umie wymienić czynniki utrudniające wystąpienia publiczne; - potrafi wymienić podstawowe cechy postawy asertywne 	<p>czym polega różnica pomiędzy potrzebami naturalnymi a społecznymi człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń charakteryzuje znaczenie słowa socjalizacja - umie wyjaśnić, jaką rolę w procesie socjalizacji odgrywa rodzina - uczeń potrafi porównać społeczne oczekiwania dotyczące pełnienia roli dziecka i rodzica oraz ucznia i nauczyciela - uczeń wskazuje przykłady konfliktu ról społecznych - wymienia podstawowe kategorie norm społecznych - uczeń umie rozpoznać poszczególne rodzaje grup społecznych - uczeń charakteryzuje cechy grupy nastawionej na realizację zadania, typowego dla społeczności uczniowskiej - uczeń podaje przykłady korzyści i zagrożeń wynikających z bycia w grupie - podopieczny potrafi podać przykłady zasad efektywnej współpracy - wskazuje dobre i złe strony poszczególnych postaw wobec konfliktu - rozpoznaje typowe sposoby rozwiązywania a konfliktów - uczeń dokonuje wyjaśnienia, czym różni się przekaz werbalny od niewerbalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń jest w stanie przedstawić czynniki mające wpływ na samoocenę człowieka - potrafi rozpoznać i dopasować wskazane normy społeczne do właściwych kategorii - umie przedstawić pozytywne i negatywne wzorce zachowań funkcjonujące w swoim środowisku rówieśniczym - uczeń jest w stanie dokonać autorefleksji, wskazać swoje mocne i słabe strony - uczeń wskazuje przyczyny i skutki nieprzebrnięcia przez jednostkę norm społecznych - uczeń dopasowuje właściwe cechy do podanych grup społecznych - potrafi rozpoznać sytuacje, w których łamane są zasady efektywnej współpracy w grupie - umie porównać konsekwencje przyjęcia określonych postaw wobec sytuacji konfliktowej dla jednostki i społeczeństwa - potrafi porównać różne sposoby rozwiązywania a konfliktów, wskazać ich dobre i złe strony - uczeń potrafi uzasadnić wybór metody rozwiązywania a konfliktu - uczeń potrafi odczytać znaczenie i rolę komunikatów niewerbalnych w zaprezentowanych wystąpieniach publicznych - umie zastosować wybrane komunikaty niewerbalne w wystąpieniu publicznym - potrafi wyjaśnić, czym się różni debata od dyskusji - jest w stanie dostrzec i opisać 	<p>braku zaspokojenia poszczególnych potrzeb człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wyjaśnić, na czym polega różnica pomiędzy normami formalnymi a nieformalnymi - na wybranych przykładach uczeń potrafi dokonać analizy sytuacji, w której dochodzi do konfliktu ról społecznych (wskazać przyczyny, konsekwencje, sposoby rozwiązania problemu) - ponadto uczeń potrafi porównać cechy grup nastawionych na realizację różnych typów zadań - słuchacz potrafi dokonać analizy konkretnej sytuacji konfliktowej (wskazać strony konfliktu, przejawy, przyczyny i konsekwencje społeczne konfliktu, zaproponować sposoby rozwiązania konfliktu, uzasadnić wybór sposobu rozwiązania konfliktu) - uczeń potrafi dokonać krytycznej analizy przekazu informacyjnego, np. reklamy (wykorzystane środki perswazyjne, przejawy i sposoby manipulacji, wykorzystane komunikaty niewerbalne) - potrafi dokonać krytycznej analizy postaw uznawanych za asertywne pod kątem przestrzegania zasad asertywności - jest kompetentny
--	---	---	---	---	--

				<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jaką rolę pełni komunikacja niewerbalna - potrafi określić nadawcę i odbiorcę przedstawionego komunikatu; - wymienić zasady, których należy przestrzegać w wystąpieniach publicznych - umie zastosować w praktyce zasady skutecznej komunikacji, np. w wystąpieniu na forum klasy - potrafi rozpoznać postawy asertywne oraz postawy uległości, agresji i manipulacji 	<p>przykłady łamania zasad dobrej komunikacji</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyjaśnić, czym się różni postawa asertywna od postaw: uległości, agresji i manipulacji - jest kompetentny stosować w praktyce warunki asertywności 	<p>zaplanować (przeprowadzić/ wziąć aktywny udział) akcję społeczną propagującą postawy asertywne i zasady asertywności</p>
2.	Prawo i prawa człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wymienić przykłady konstytucyjnych praw i wolności człowieka - uczeń podaje przykłady łamania praw człowieka we współczesnym świecie - uczeń potrafi wymienić instytucje chroniące prawa człowieka w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie podać przykłady praw pierwszej, drugiej i trzeciej - wyjaśnić, na czym polega różnica pomiędzy prawami - wyjaśnić, jaką rolę w państwie demokratycznym odgrywa - potrafi podać przykłady praw i wolności osobistych, politycznych oraz socjalnych, kulturalnych i ekonomicznych zagwarantowanych w Konstytucji RP - potrafi podać przykłady spraw, z którymi można zwrócić się do Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka - umie podać przykłady organizacji międzynarodowych zajmujących się ochroną praw i wolności człowieka - jest w stanie podać przykłady działań 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie wyjaśnić, na czym polega różnica pomiędzy prawami pierwszej, drugiej i trzeciej generacji - potrafi rozpoznać przykłady łamania praw i wolności człowieka - uzasadnia konieczność funkcjonowania systemu ochrony praw i wolności człowieka - uczeń potrafi przedstawić zagrożenia wynikające z łamania praw i wolności człowieka; - wymienić przyczyny łamania praw człowieka - posiada umiejętność wyszukiwania w mediach opisów sytuacji, w których łamane są prawa człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnić, jaką rolę w państwie demokratycznym odgrywa system ochrony praw człowieka - porównać poziom przestrzegania praw człowieka w państwach globalnego Południa i globalnej Północy - umie ocenić (uzasadnić) poziom przestrzegania praw człowieka w Polsce - uczeń wyjaśnia, jak skutecznie można się chronić przed zagrożeniem cyberprzemocą 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie przedstawić i ocenić poziom przestrzegania i ochrony praw i wolności człowieka w wybranym państwie świata; - potrafi scharakteryzować działalność wybranej organizacji międzynarodowej na rzecz ochrony praw i wolności człowieka

			<p>podjęmowanych przez Międzynarodowy Czerwony Krzyż</p>			
3.	<p>Spoleczność lokalna i regionalna</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń przedstawia ideę samorządności <ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, na czym polega zasada pomocniczości - wymienia typy gmin - charakteryzuje specyfikę poszczególnych typów gmin <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, w jaki sposób obywatele mogą wpływać na decyzje władz gminy wymienia typy powiatów <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje specyfikę poszczególnych typów powiatów - wyjaśnia, jaka jest rola wojewody <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie województwa 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnia termin: decentralizacja władzy <ul style="list-style-type: none"> - opisuje założenia reformy samorządu terytorialnego z 1999 r. - omawia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w gminie <ul style="list-style-type: none"> - określa zadania władz gminnych - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie gminy <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje źródła gminnych dochodów i wydatków omawia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w powiecie <ul style="list-style-type: none"> - określa zadania władz powiatowych - podaje przykłady spraw urzędowych, które można załatwić na poziomie powiatu - wskazuje źródła powiatowych dochodów i wydatków <ul style="list-style-type: none"> - na podstawie tekstu źródłowego przedstawia propozycje zmian, które warto byłoby wprowadzić w funkcjonowaniu powiatów - wymienia różnice między uprawnieniami władzy wykonawczej a kompetencjami władzy uchwałodawczej w województwie 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnia terminy: prawo lokalne, subwencja, Regionalna Izba Obrachunkowa - wymienia rodzaje samorządów w Polsce <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zadania własne samorządu od zadań zleconych - opisuje sposób wyboru kandydatów do władz gminnych - wskazuje miejsce urzędowania władz gminy, na której terenie mieszka <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w gminie (wójta, burmistrza lub prezydenta, przewodniczącego rady gminy bądź przewodniczącego rady miasta) - opisuje sposób wyboru kandydatów do władz powiatowych - wskazuje miejsce urzędowania władz powiatu, na którego terenie mieszka <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w powiecie (starosty, przewodniczącego rady powiatu) - opisuje sposób wyboru kandydatów do władz wojewódzkich - wskazuje miejsce urzędowania władz województwa, na którego 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń omawia, kto i w jaki sposób nadzoruje samorząd terytorialny - uzasadnia konieczność sprawowania nadzoru nad samorządem terytorialnym - określa, jaką rolę odgrywają Samorządowe Kolegia Odwoławcze - propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów gminnych - podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w gminie - ocenia pracę władz swojej gminy - przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów powiatowych - podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w powiecie - ocenia pracę władz swojego powiatu - omawia zmiany w podziale administracyjnym Polski, które zaszły od 1950 r. - przedstawia własne propozycje inicjatyw, które można by finansować z dochodów wojewódzkich - podaje przykładowe rozwiązania problemów zaistniałych w województwie 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń przedstawia genezę samorządności w Polsce i na świecie <ul style="list-style-type: none"> - omawia przykłady realizacji zasady pomocniczości w UE - inicjuje działania, które wpłynęłyby na podniesienie jakości życia mieszkańców w jego gminie <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby pozyskiwania funduszy unijnych na realizację gminnych przedsięwzięć - inicjuje działania, które wpłynęłyby na podniesienie jakości życia mieszkańców w jego powiecie <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje sposoby pozyskiwania funduszy unijnych na realizację przedsięwzięć powiatowych - rozpoznaje herb swojej gminy, powiatu oraz województwa i wyjaśnia ich symbolikę

			<ul style="list-style-type: none"> - określa zadania samorządu wojewódzkiego - wskazuje źródła wojewódzkich dochodów i wydatków - na podstawie tekstu źródłowego przedstawia główne problemy dotyczące współpracy między różnymi organami władzy samorządu wojewódzkiego 	<p>terenie mieszka</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia imiona i nazwiska osób pełniących najważniejsze funkcje w województwie (wojewody, marszałka wojewódzkiego) 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia pracę władz swojego województwa 	
4.	Wspólnota narodowa	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi podać przykłady polskiego dziedzictwa narodowego - umie podać przykłady więzi łączących polską wspólnotę narodową - potrafi wymienić i rozpoznać polskie symbole narodowe - nazwa swoją dużą i małą ojczyznę - rozpoznaje największe święta narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wymienić główne czynniki kształtujące polską tożsamość narodową - umie wyjaśnić pojęcie ojczyzna - opisuje polskie symbole narodowe - wymienia sytuacje, w których używa się polskich symboli narodowych - uczeń umie przedstawić zasady prawidłowego zachowania w trakcie uroczystości państwowych, świąt narodowych, wobec symboli narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wyjaśnić, na czym polega różnica pomiędzy wspólnotą narodową i wspólnotą etniczną - umie wyjaśnić, jakie znaczenie dla współczesnego młodego człowieka ma tożsamość narodowa - jest w stanie przedstawić historię polskich symboli narodowych - umie wymienić różne rodzaje tożsamości społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi uzasadnić, że można pogodzić różne tożsamości społeczno-kulturowe - wyjaśnia, w jaki sposób historia kształtowała polską tożsamość narodową - do podanych świąt narodowych potrafi dopasować odpowiadające im wydarzenia historyczne - uczeń potrafi przedstawić negatywne i pozytywne aspekty funkcjonowania społeczeństw wieloetnicznych/ narodowych - umie wyjaśnić, z czego mogą wynikać trudności w utrzymaniu u polskiej tożsamości narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wyjaśnić, jak i dlaczego, jak zmieniały się na przestrzeni dziejów polskie symbole narodowe - przedstawia wybrany problem etniczny/narodowy współczesnego świata - umie zaprezentować wybrany element polskiego dziedzictwa narodowego - potrafi przedstawić czynniki utrudniające i ułatwiające prawidłową komunikację pomiędzy różnymi grupami etnicznymi/narodowymi
5.	Ustrój RP	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie wymienić główne rodzaje władzy państwowej - umie także wymienić organy władzy ustawodawczej, wykonawczej i sędziowskiej w Polsce - potrafi podać nazwę ustawy zasadniczej - uczeń umie wymienić organy władzy ustawodawczej - umie wymienić główną funkcję Sejmu i Senatu - potrafi określić, z kogo składa się Sejm i Senat - jest w stanie podać zasadę zgodnie, z którą formowany jest 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie wymienić podstawowe zasady ustroju Polski, wyjaśnić, na czym polega zasada: konstytucjonalizmu, przedstawicielstwa i trójpodziału władzy; - wymienić źródła obowiązywania prawa - uczeń umie określić, z ilu posłów składa się Sejm, a z ilu Senat - potrafi wymienić najważniejsze kompetencje Sejmu i Senatu - umie wyjaśnić, na czym polega zasada przedstawicielstwa - potrafi wymieć zasady, według, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi określić, z kogo składa się Zgromadzenie Narodowe - podać przykład sytuacji, w której Sejm i Senat obradują jako Zgromadzenie Narodowe - wyjaśnić zasady, według, których odbywają się wybory do Sejmu i Senatu - wyjaśnić pojęcie immunitet - wymienia główne etapy procesu ustawodawczego - wyjaśnia, co jest głównym celem działalności partii polityczne - potrafi uporządkować 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakich spraw może dotyczyć referendum ogólnokrajowe - dokonuje interpretacji przepisu Konstytucji RP dotyczącego referendum ogólnokrajowego - umie porównać zasady wyborów do Sejmu i Senatu - potrafi porównać rolę Sejmu i Senatu w procesie ustawodawczym - wyjaśnia, jaką rolę w procesie ustawodawczym posiada Prezydent RP - charakteryzuje pojęcia: komisje sejmowe, Prezydium Sejmu, 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnić, dlaczego zasady konstytucjonalizmu, przedstawicielstwa, trójpodziału władzy, pluralizmu politycznego, państwa prawa są fundamentem ustroju demokratycznego - uczeń potrafi wskazać wady i zalety republikańskiej formy rządów - przedstawia historię

		<p>Sejm i Senat</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykład partii politycznych działających w Polsce - uczeń potrafi wymienić organy władzy wykonawczej w Polsce - podaje imię i nazwisko urzędującej głowy państwa oraz Prezesa Rady Ministrów - umie określić sposób powoływania Prezydenta RP - podaje przykład uprawnień Prezydenta RP - uczeń podaje przykłady spraw, z którymi człowiek może zwrócić się do sądu - potrafi wymienić rodzaje sądów w Polsce 	<p>których odbywają się wybory do Sejmu i Senatu</p> <ul style="list-style-type: none"> - jest w stanie wymienić partie polityczne, których przedstawiciele zasiadają w Sejmie bieżącej kadencji - umie przedstawić główne zasady wyboru Prezydenta RP - jest w stanie wymienić podstawowe kompetencje Prezydenta RP - wymienia podstawowe kompetencje Rady Ministrów - uczeń potrafi wymienić nazwy trybunałów działających w Polsce - potrafi określić główne zadanie Trybunału Konstytucyjnego - wyjaśnia, czym zajmują się sądy administracyjne - charakteryzuje podstawowe zasady postępowania sądowego 	<p>kompetencje Prezydenta RP (polityka wewnętrzna, polityka zagraniczna)</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia główne zasady procedury tworzenia rządu - przedstawić podstawowe fakty dotyczące życiorysu politycznego urzędującej głowy państwa oraz Prezesa Rady Ministrów - umie wyjaśnić, na czym polega zasada niezależności sądów - umie wyjaśnić, na czym polega zasada niezawisłości sędziów - wyjaśnia, jaką rolę pełnią sędziowie w procesie sądowym; - wymienia strony postępowania sądowego 	<p>Konwent Seniorów</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie w państwie demokratycznym ma aktywność wyborcza obywateli - wskazać skutki, jakie niesie dla państwa i społeczeństwa niska frekwencja wyborcza - wyjaśnić, na czym polega kontrola polityczna Sejmu nad Radą Ministrów - wyjaśnia na czym polega zasada kontrasygnaty - przedstawić główne zadania wskazanych ministerstw; - wymienić Prezydentów RP po 1989 r - wyjaśnia znaczenie zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego - charakteryzuje, w jaki sposób realizowana jest zasada dwuinstancyjności postępowania sądowego - przedstawia rolę Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu dla ochrony zasady państwa prawa - charakteryzuje, czym jest niezawisłość sędziowska 	<p>polskiego konstytucjonalizmu</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zaprezentować zadania i działania poszczególnych ministrów - na podstawie zgromadzonych informacji, potrafi wyjaśnić, w jaki sposób działania wskazanych ministerstw wpływają na życie przeciętnej polskiej rodziny - uczeń jest w stanie zaprezentować strukturę organizacyjną sądów - umie zająć stanowisko w sprawie roli ławników w procesie sądowym (zbudować argumenty i kontrargumenty)
6.	Sprawy międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnia termin: polityka zagraniczna - wymienia podmioty uprawnione w Polsce do prowadzenia polityki zagranicznej - wskazuje główne kierunki polskiej polityki zagranicznej - przedstawia najważniejsze etapy integracji europejskiej - wymienia nazwy organów 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wyjaśnia terminy: racja stanu, służba dyplomatyczna i konsularna - przedstawia kierunki polskiej polityki zagranicznej - na podstawie tekstu źródłowego omawia tezę o wpływie techniki na politykę międzynarodową - wyjaśnia znaczenie Traktatu z Lizbony dla procesu integracji 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń charakteryzuje różne sposoby działania w polityce zagranicznej - na podstawie mapy przedstawia kierunki polskiej polityki zagranicznej w Europie i na świecie - przedstawia przyczyny integracji europejskiej - omawia szczegółowo etapy 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ocenia bieżącą politykę zagraniczną Polski - wymienia zadania polskiej dyplomacji - uzasadnia konieczność współpracy międzynarodowej - wskazuje korzyści i zagrożenia wynikające z integracji Polski z Unią Europejską 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ocenia znaczenie takich elementów polskiej polityki zagranicznej, jak: wejście w strukturę NATO, UE, Rady Europy czy uczestnictwo w konfliktach zbrojnych w Iraku i Afganistanie - poszukuje informacji na temat programów unijnych oraz budżetu UE

	<p>Unii Europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia termin: organizacja między-narodowa - rozwija skrótowce: ONZ, NATO, ZSRR - geneza ONZ - struktura i cele ONZ - misje pokojowe - organizacje wyspecjalizowane ONZ - uczeń wyjaśnia terminy: Trzeci Świat, pomoc humanitarna - wskazuje na mapie kraje bogatej Północy i biednego Południa 	<p>europeskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwa członkowskie Unii Europejskiej - rozwija skrótowiec: OBWE - określa zasadnicze cele wybranych organizacji międzynarodowych, do których należy Polska - omawia przyczyny utworzenia ONZ - określa założenia i cele ONZ - charakteryzuje działalność UNESCO i UNICEF - uczeń wyjaśnia termin: globalizacja - charakteryzuje problemy współczesnego świata 	<p>integracji europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje organy Unii Europejskiej - wymienia typy organizacji międzynarodowych - wskazuje na mapie zasięg wybranych organizacji międzynarodowych - przedstawia genezę ONZ - charakteryzuje poszczególne organy ONZ - lokalizuje na mapie miejsca misji pokojowych ONZ - uczeń przedstawia sposoby rozwiązywania problemów współczesnego świata - charakteryzuje działalność organizacji humanitarnych - opisuje różne wymiary globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczy w dyskusji na temat dalszego pogłębiania i poszerzenia integracji Unii Europejskiej oraz wprowadzenia euro w Polsce - ocenia zaangażowanie Polski w funkcjonowanie organizacji międzynarodowych (np. NATO) - odszukuje informacje na temat wybranych organizacji międzynarodowych - uczeń ocenia skuteczność działań podejmowanych przez ONZ - uczestniczy w dyskusji na temat przyszłości i reformy ONZ - uzasadnia konieczność niesienia pomocy humanitarnej w wybranych rejonach świata - wskazuje pozytywne i negatywne strony globalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia różnorodne aspekty funkcjonowania UE: finansowy, polityczny, społeczny, kulturowy itp. - porównuje skuteczność działania poszczególnych organizacji międzynarodowych - zna aktualnych liderów poszczególnych organizacji międzynarodowych - wyjaśnia mechanizmy funkcjonowania ONZ (wybór przedstawicieli, sposób nabywania i utraty członkostwa, podejmowanie decyzji w ZO i RB) - ocenia wkład Polski w funkcjonowanie ONZ - ocenia skuteczność różnorodnych form przeciwdziałania problemom współczesnego świata (pomoc humanitarna organizacji rządowych i pozarządowych, działalność MWF, BŚ, WHO, WTO)
--	---	---	---	---	--